

Regeringen
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande över Boverkets rapport Lättnader i kraven på byggnader vid ändring och ombyggnad (2025:12)

Er beteckning: LI2025/01207

Synpunkter på remissens förslag

7.1 Anpassningsutrymmet vid ändring av byggnad

Med dagens lagstiftning kan man vid ändringar av byggnader göra vissa anpassningar mot att inte fullt ut behöva uppfylla de tekniska egenskapskraven, ex. brandsäkerhet, tillgänglighet och skydd mot buller. Länsstyrelsen i Halland håller med Boverket om att dagens lagstiftning kring detta är svårtolkat. Länsstyrelsen ser därför positiv på att lagstiftningen förtydligas här. Denna ändring behöver kombineras med konkret och tydlig vägledning från Boverket för att nå avsedd effekt. Länsstyrelsen anser att detta i sig skulle ge stora effekter redan med dagens lagstiftning för att främja ökat bostadsbyggande.

7.2 Resurshushållning som anpassningsgrund

Länsstyrelsen ser det positivt att resurshushållning läggs till som ett skäl till att anpassa de tekniska egenskapskraven vid ändringar. Detta kommer att främja bevarande av befintlig bostadsbebyggelse med hänsyn till både cirkulär ekonomi, kulturmiljövårdens intressen och en god bebyggd miljö. Länsstyrelsen ser risker att reglerna tolkas olika av ex. byggnadsnämnder och byggherrar när avvägningar ska göras kring anpassningar mot resurshushållning kontra tillgänglighet. Därför kommer det att behövas bra vägledning från Boverket kring detta. Kommunerna behöver även stärka upp den antikvariska kompetensen och planeringsunderlaget för att kunna hantera detta.

7.3 Kraven på tillgänglighet och användbarhet

Frågan om bostäders lämplighet är en grundläggande fråga som översiktligt regleras i bygglagstiftningen. Förslaget med att undanta alla typer av bostadsytor som inreds på vind och i suterräng från hisskrav, samt att undanta krav på hiss vid påbyggnad upp till 4 våningar, kommer leda till ett stort antal otillgängliga bostäder. Dessa bostäder fungerar då inte för alla medborgare. Konsekvenserna blir att många äldre, funktionshindrade och barnfamiljer inte har tillgängliga bostäder och fler äldre och funktionshindrade kan behöva bo kvar i lägenheter med bristfällig tillgänglighet, eller till och med riskera att bli instängda i sina hem. I kombination med att bland annat att allmänna råd om rumshöjd tagits bort, kan detta leda till ett flertal bostäder som inte är lämpliga, och till stora sociala konsekvenser i samhället. Det läggs också stora krav på kommunernas byggnadsnämnder att tolka anpassningskraven vilket kan leda till oklarheter och olika tolkningar.

9.5.5 Konsekvenser för kommuner & 9.5.7

Konsekvenser för enskilda

Sänks de generella kraven medför detta att antal ansökningar om bostadsanpassningsbidrag kommer öka. Detta bidrag är inte tillgängligt för alla, då ex. fastighetsägaren behöver godkänna en ansökan om man inte äger sin bostad. I många befintliga byggnader finns inte heller utrymme för att installera en hiss eller ens en trapphiss. Detta kan förutom ökade resurskrav på kommunerna även innebära en ökad segregering i samhället. Förslaget kommer innebära en resursförflyttning från byggsektorn till kommuner och stat.

9.5.9 Funktionsrättskonventionen

Länsstyrelsen saknar ett utvecklande resonemang hur Boverket bedömt att förslaget inte bryter mot FN's konventioner om mänskliga rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

10.1 Förslag till lag om ändring i plan- och bygglagen

Enligt förslaget om övergångsbestämmelser ska de nya reglerna gälla för bygglovsbesluten som tas från och med 1 januari 2027. Länsstyrelsen anser att de nya reglerna i stället bör gälla från ansökningar som kommer in till byggnadsnämnden från detta

datum. Detta för att undvika problem att bygglovshandläggningen behöver göras om ifall beslutet dröjer, men granskningen inte gjorts för de nya reglerna.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Anders Thornberg med bygglovshandläggare Susanne Holmquist Jönsson som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsarkitekt Cecilia Engström samt byggnadsantikvarie Maja Jannerling medverkat.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift